Lietas arhīva Nr. C-4225-20/8
ECLI:LV:ZRT:2020:0910.C73422520.4.S

SAĪSINĀTS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2020. gada 10. septembrī

Zemgales rajona tiesa tiesnese N. Paņkiva
izskatīja rakstveida procesā vienkāršotās procedūras civillietu SIA /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Zemgales rajona tiesā saņemts prasītājas SIA /Nosaukums A/ prasības pieteikums vienkāršotajā procedūrā pret atbildētāju /pers. B/ par naudas piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā lūgts piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parādu 1209,63 *euro* par dzīvokļa īpašuma Nr. /adrese/, /adrese/, pārvaldīšanu un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem laika posmā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. aprīlim, nokavējuma procentus 370,76 *euro* par laika posmu no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. aprīlim, visus tiesas izdevumus, kā arī lūdz atzīt prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā līdz sprieduma izpildes brīdim (izsoles noslēguma dienai).

Prasība pamatota ar Civillikuma 863., 866., 1069., 1652., 1779. pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 8. Panta otro daļu, 10., 13. pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 17.^{6} pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1013 „Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu".

Motīvu daļa

[2] Novērtējusi prasības saturu kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

[3] Civilprocesa likuma 194. panta pirmās daļas 3. punkts nosaka, ka tiesa sastāda saīsināto spriedumu vienkāršotās procedūras lietās. Saskaņā ar minētā panta otrajā daļā noteikto saīsināto spriedumu sastāda saskaņā ar šā likuma 193. panta prasībām, izņemot aprakstošo daļu, kurā norāda tikai prasības priekšmetu, normatīvos aktus, pēc kuriem vadījies lietas dalībnieks, kā arī prasījumu, un motīvu daļu, kurā norāda tikai normatīvos aktus, pēc kuriem vadījusies tiesa.

Ņemot vērā minēto, tiesa saīsinātā sprieduma motīvu daļā iekļauj vienīgi norādes uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tā vadījusies, daļēji apmierinot prasību.

[3.1] Prasība apmierināma pamatojoties uz Civillikuma 863., 1402., 1587., 1652., Dzīvokļu īpašuma likuma 8. panta pirmo, otro daļu, 10. panta pirmās daļas 2., 3. punktu, 13. panta pirmo, otro daļu.

[3.2] Savukārt prasība daļā par nokavējuma procentu 370,76 *euro* piedziņu ir noraidāma, bet to vietā ir piedzenams līgumsods 120,96 *euro* apmērā par laika periodu no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. aprīlim.

No prasības pieteikumam pievienotā 2004. gada 21. jūnija Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošana līguma Nr. 115 kopijas izriet, ka tā 3.9. punktā, ar ko pamatots prasītājas prasījums par nokavējuma procentu piedziņu, puses vienojušās par atbildētāja pienākumu maksāt soda naudu par savlaicīgi nenomaksātiem īres (apsaimniekošanas) un pakalpojumu maksājumiem.

Civillikumā nav reglamentēts tāds tiesību institūts kā soda nauda, bet gan divi atšķirīgi civiltiesību institūti – līgumsods un nokavējuma procenti.

Līgumsods ir uzskatāms par saistību tiesību pastiprinājuma veidu, kas iedarbojas kā nelabvēlīgu seku draudi, turpretim procenti ir atlīdzība par sveša kapitāla lietošanas atvēlējumu vai atdošanas kavējumu, kuru galvenā funkcija ir nodrošināt tirgus ekonomikai raksturīgo ekvivalenci. Saskaņā ar tiesību doktrīnā atzīto termins „līgumsods" un tā skaidrojums „ar līgumu uzņemta saistība ciest pamatumu" izceļ šī institūta saistību ar līgumu, līgšanu [..] Līgumsoda piemērošanas pamats ir viena līdzēja prettiesisks līguma pārkāpums, saprotot ar to [..] nokavējumu [..] *(K. Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. - Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 119., 120. lpp).*

Tiesību doktrīnā norādīts, ka līgumu praksē un dažādos normatīvajos aktos sastopami vairāki citi termini – soda nauda, nokavējuma nauda, sāpju nauda, pat naudas sods. *(K. Torgāns. Saistību tiesības. Mācību grāmata. - Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 105. lpp).*

Atbilstoši Civillikuma 1505. pantam, ja rodas šaubas par vārdu nozīmi, jāievēro to jēgums un darījuma dalībnieku skaidri izsacītais vai kā citādi izrādītais nodoms. Bez tam, saskaņā ar Civillikuma 1508. pantu, saudzīgākam iztulkojumam dodama priekšroka pret citiem, un uz tā pamata priekšroka ir tam, kurš vismazāk saista parādnieku.

Vērtējot līguma tekstu, tiesa atzīst, ka tā 3.9. punktā ietvertais nosacījums par pienākumu maksāt soda naudu sakarā ar par savlaicīgi nenomaksātiem īres (apsaimniekošanas) un pakalpojumu maksājumiem ir izteikts neskaidri un no tā viennozīmīgi nav secināms, vai puses ir pielīgušas pienākumu maksāt līgumsodu vai nokavējuma procentus. Ņemot vērā minēto un ievērojot Civillikuma 1505. un 1508. pantā noteikto, tiesa atzīst, ka puses pielīgušas līgumsodu, jo likumā līgumsoda pieaugums ir aprobežots ar 10% no pamatparāda apmēra, kas mazāk saista parādnieku.

[3.3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda (..) prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tiesa, ievērojot Civilprocesa likuma 195. panta, Civillikuma 1759. panta 1. punkta noteikumus, uzskata, ka prasītājai ir nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildes dienai (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no nesamaksātā galvenā parāda summas, ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punktu, kas nosaka procentu aprobežojumu.

[3.4] Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa paredz, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Atbilstoši Civillikuma 1838. pantam, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram (..).

Prasība apmierināma daļēji 1330,59 *euro* apmērā, kas ir 84,19 % no pieteiktās prasības summas, līdz ar ko no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai 84,19% apmērā, proti, valsts nodeva 199,59 *euro* apmērā (lietas 10.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,61 *euro* apmērā (lietas 11.lapa), kopā 204,20 *euro*.

Civilprocesa likuma 204.[1] pants paredz, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97. pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, parādu 1209,63 *euro* par dzīvokļa īpašuma /adrese/, /adrese/, pārvaldīšanu un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem laika posmā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. aprīlim, līgumsodu 120,96 *euro* par laika posmu no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. aprīlim, kopā 1330,59 *euro* (viens tūkstotis trīs simti trīsdesmit *euro* 59 centi) un tiesas izdevumus 204,20 *euro* (divi simti četri *euro* 20 centi) apmērā.

Noraidīt prasību daļā par nokavējumu procentu 370,76 *euro* piedziņu par laika posmu no 2017. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 30. aprīlim.

Noteikt SIA /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tiesības par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no nesamaksātā galvenā parāda summas.

Samaksa veicama: SIA /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, AS /Nosaukums C/, kontā /konta numurs/.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Saīsinātais spriedums stājas likumīgā spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš sprieduma sastādīšanas lūguma iesniegšanai un neviena no pusēm nav iesniegusi sprieduma sastādīšanas lūgumu.

Sprieduma sastādīšanas lūgumu var iesniegt 10 (desmit) dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma (2020. gada 10. septembra), tas ir, līdz 2020. gada 21. septembrim.

Ja lietā tiks saņemts puses sprieduma sastādīšanas lūgums, spriedums atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam tiks sastādīts un būs pieejams tiesas kancelejā 2020. gada 12. oktobrī no plkst.17:00.

Spriedumu, kas sastādīts atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas (2020. gada 12. oktobra) Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese N. Paņkiva